

01 ΙΑΝ. 2017

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
TELEFAX: 210 5203872
Πληροφορίες: Ζ. Αδαμοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516472
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα, 30 Μαΐου 2017
Αριθ. Πρωτ.: 428

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
✓ Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
✓ Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΚΟΙΝ: Υπουργείο Οικονομικών
Αυτοτελές Τμήμα Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Λεωχάρους 2, Τ. Κ. 105 62
(με συνημμένη την Ερώτηση)

ΘΕΜΑ: Σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας.
ΣΧΕΤ: Η με αρ. πρωτ.4335/21-03-2017 ΕΡΩΤΗΣΗ. ✓

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού που κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές, κ. κ. Μ. Τζούφη, Σ. Βαρδάκη, Θ. Δρίτσα, Χουσεΐν Ζείμπέκ, Μ. Θελερίτη, Ι. Θεωνά, Ν. Θηβαίο, Ε. Θρασανιώτη, Ν. Ηγουμενίδη, Α. Καββαδία, Ε. Καρασαρλίδου, Α. Καστόρη, Τ. Μηταφίδη, Ι. Μιχελογιαννάκη, Α. Μιχελή, Κ. Μορφίδη, Θ. Μουμουλίδη, Α. Μπαλωμενάκη, Κ. Μπάρκα, Γ. Ντζιμάνη, Ν. Παπαδόπουλο, Α. Παπαδόπουλο, Χ. Παπαδόπουλο, Κ. Παυλίδη, Δ. Ρίζο, Α. Ριζούλη, Ι. Σαρακιώτη, Δ. Σεβαστάκη, Ε. Σταματάκη, Γ. Στογιαννίδη, Α. Συρίγο, Μ. Τριανταφύλλου και Γ. Τσόγκα, σας πληροφορούμε τα εξής:

Α. Το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.) αποτελεί τον κατεξοχήν ελεγκτικό μηχανισμό του κράτους αναφορικά με την επίβλεψη και τον έλεγχο της εφαρμογής των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας.

Δεδομένης της παρατεταμένης περιόδου δημοσιονομικής και ευρύτερης οικονομικοκοινωνικής αναπροσαρμογής της χώρας μας, ο ρόλος του Σ.ΕΠ.Ε. αποκτά ακόμη μεγαλύτερη σπουδαιότητα, κυρίως όσον αφορά στην άμεση και ουσιαστική καταπολέμηση της ανασφάλιστης και αδήλωτης εργασίας.

Σε συνεργασία τόσο με τους αρμόδιους ευρωπαϊκούς θεσμούς όσο και με διεθνείς οργανισμούς που εξειδικεύονται στην μελέτη, ανάλυση και παροχή συνδρομής επί εργασιακών θεμάτων, το Σ.ΕΠ.Ε. ακολουθεί μια στοχευμένη και λειτουργική προσέγγιση που υποστηρίζει και ενισχύει την αμφίδρομη ανταλλαγή πληροφοριών, τεχνογνωσίας και εμπειρίας, προκειμένου η αλληλεπιδραστική αυτή πρακτική να αποτελέσει τη βάση ενός όσο το δυνατό καλύτερου σχεδιασμού της πολιτικής για την αντιμετώπιση των δυσλειτουργιών στην αγορά εργασίας, μέσω της εφαρμογής μιας ολιστικής ολοκληρωμένης στρατηγικής προσέγγισης.

Παράλληλα, δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στην προσπάθεια ενδυνάμωσης της συνεργασίας του Σ.ΕΠ.Ε. με τους κοινωνικούς εταίρους, προκειμένου να επιτευχθεί μία όσο το δυνατό πληρέστερη συνεργασία και ανάληψη κοινών, συντονισμένων δράσεων, με στόχο την αύξηση της ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης επί συγκεκριμένων εργασιακών ζητημάτων, όπως για παράδειγμα η αδήλωτη εργασία, η ασφάλεια και η υγεία στους χώρους εργασίας, η

ιση μεταχείριση και η απαλοιφή διακρίσεων, η προστασία των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων κλπ.

Ένα ακόμα κρίσιμο στοιχείο αφορά στην αξιοποίηση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος του Σ.ΕΠ.Ε. (ΟΠΣ-ΣΕΠΕ), προκειμένου να αποτελέσει ένα ιδιαίτερα χρήσιμο εργαλείο για τον αντικειμενικό σχεδιασμό και προγραμματισμό του ελεγκτικού έργου της Επιθεώρησης Εργασίας.

Στο ΟΠΣ-ΣΕΠΕ συμπεριλαμβάνονται τα Υποσυστήματα της Ανάλυσης Κινδύνου και του Προγραμματισμού και Διαχείρισης Ελέγχων, τα οποία θα υποστηρίζουν το σύνολο του ελεγκτικού κύκλου του ΣΕΠΕ, από τον προγραμματισμό των ελέγχων έως και την διεκπεραίωσή τους, αξιοποιώντας τα δεδομένα τόσο του ΟΠΣ-ΣΕΠΕ όσο και μέσω διαλειτουργικότητας, των πληροφοριακών συστημάτων άλλων φορέων.

Μέσω του εν λόγω Συστήματος λοιπόν θα πραγματοποιηθεί η συλλογή, ταξινόμηση, επεξεργασία και αξιολόγηση όλων των απαραίτητων στοιχείων και πληροφοριών, ώστε να δημιουργηθεί μια αξιόπιστη και άρτια ενημερωμένη βάση δεδομένων που θα συμβάλει στην αντικειμενική, στοχευμένη και αποτελεσματική καταπολέμηση τόσο της αδήλωτης εργασίας όσο και των λοιπών παραβάσεων της εργατικής νομοθεσίας, εστιάζοντας στη διενέργεια ποιοτικών ελέγχων σε επιχειρήσεις και σε κλάδους επιχειρηματικής δραστηριότητας στους οποίους διαπιστώνεται αυξημένη παραβατικότητα.

Τέλος, ιδιαίτερο βάρος δίνεται στην προσπάθεια συντονισμού του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας με τους λοιπούς ελεγκτικούς μηχανισμούς τόσο σε επίπεδο στοχευμένων επιθεωρήσεων, μέσω μικτών κλιμακίων, όσο και σε επίπεδο διαλειτουργικότητας των βάσεων δεδομένων για την ανταλλαγή στοιχείων, στο πλαίσιο πάντα της ολιστικής αντιμετώπισης των φαινομένων παραβατικότητας στους τομείς της εργασίας, της ασφάλισης, της οικονομίας κλπ.

Η σύνθεση όλων των προεκτεθέντων μέτρων και πολιτικών αποτελεί τον κορμό του διαμορφούμενου σχεδίου επαναπροσδιορισμού της διαδικασίας που αποσκοπεί στην αντιμετώπιση και καταστολή του φαινομένου της αδήλωτης εργασίας και των λοιπών δυσλειτουργιών στην αγορά εργασίας, υπό το πρίσμα της πολύπλευρης παρέμβασης των Υπηρεσιών του Σ.ΕΠ.Ε..

Στο ανωτέρω πλαίσιο, οι Υπηρεσίες του Σ.ΕΠ.Ε., κατά το χρονικό διάστημα από τις αρχές του έτους 2016 έως και τον μήνα Νοέμβριο του 2016, πραγματοποίησαν τριάντα μία χιλιάδες εξακόσιους εβδομήντα τέσσερις (31.674) ελέγχους, κατά τους οποίους εντοπίστηκαν οχτώ χιλιάδες εξακόσιες εβδομήντα πέντε (8.675) περιπτώσεις αδήλωτων εργαζόμενων και επιβλήθηκαν οι κατά δέσμια αρμοδιότητα διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται για την ευθέως αποδεικνυόμενη παράβαση του άρθρου 1 της αριθ. 27397/122/19.08.2013 Υ.Α., συνολικού ύψους ενενήντα ενός εκατομμυρίων πεντακοσίων τριάντα επτά χιλιάδων εννιακοσίων είκοσι εννιά ευρώ (91.537.929 €).

Περαιτέρω, στο πλαίσιο του ελέγχου για την τήρηση και εφαρμογή των διατάξεων περί καταβολής τακτικών αποδοχών, κατά το έτος 2016 έως και τον μήνα Σεπτέμβριο, οι Επιθεωρητές Εργασιακών Σχέσεων επέβαλλαν εκατόν ενενήντα δύο (192) πρόστιμα και υπέβαλλαν χίλιες τριάντα (1030) μηνύσεις - μηνυτήριες αναφορές. Επιπλέον, κατόπιν σχετικών αιτήσεων εργαζομένων ή Σωματείων αυτών, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές Εργασιακών Σχέσεων διενήργησαν έξι χιλιάδες εξακόσιες σαράντα επτά (6.647) εργατικές διαφορές επιλύοντας τις τέσσερις χιλιάδες τετρακόσιες τριάντα έξι (4.436) εξ' αυτών, ενώ το συνολικό ποσό που καταβλήθηκε στους προσφεύγοντες εργαζόμενους ανήλθε στα οχτώ εκατομμύρια σαράντα δύο χιλιάδες εννιακόσια πενήντα έξι ευρώ (8.042.956 €).

Το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας, κινούμενο εντός του νομοθετικώς καθορισμένου πλαισίου αρμοδιοτήτων του, προσαρμόζει τη δράση και τις παρεμβάσεις του στις απαιτήσεις και τις ανάγκες των υφιστάμενων δημοσιονομικών συνθηκών, με βασικό γνώμονα την προστασία των εργαζομένων και τη δημιουργία συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού στην αγορά εργασίας μέσω της απαρέγκλιτης εφαρμογής της εργατικής νομοθεσίας.

Πιλοτικό πρόγραμμα για την αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας», στο πλαίσιο του τριετούς οδικού χάρτη για την καταπολέμησή της.

Την ίδια στιγμή, το Υπουργείο Εργασίας σε συνεργασία με όλους τους αρμόδιους ελεγκτικούς μηχανισμούς, έχει ξεκινήσει την εφαρμογή του Πιλοτικού Προγράμματος για την αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας, στο πλαίσιο του τριετούς οδικού χάρτη για την καταπολέμηση του φαινομένου της υποδηλωμένης εργασίας. Η υλοποίηση του προγράμματος και τα αποτελέσματα των ελέγχων θα αποτελέσουν τη βάση για την επέκτασή του πανελλαδικά.

Στο πρόγραμμα συμμετέχουν συντονισμένα για πρώτη φορά τέσσερις ελεγκτικοί μηχανισμοί οι οποίοι θα συνεργαστούν τόσο σε επίπεδο επιτόπιων ελέγχων όσο και σε επίπεδο ανταλλαγής και διασταύρωσης δεδομένων και πληροφοριών: α) το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ), β) ο Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ), γ) η Οικονομική Αστυνομία, δ) το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ). Η συνεργασία των τεσσάρων ελεγκτικών μηχανισμών μπορεί να ενισχύσει την ποιότητα και το βάθος των ελέγχων. Η διασταύρωση και η επεξεργασία των δεδομένων και των πληροφοριών, που ο κάθε μηχανισμός διαθέτει, δίνουν τη δυνατότητα οι έλεγχοι να επικεντρωθούν σε περιοχές και κλάδους με υψηλή και καλυμμένη μέχρι σήμερα παραβατικότητα, αυξάνοντας την αποτελεσματικότητα των ελέγχων.

Ιδιαίτερη σημασία στην προσπάθεια για την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας αποκτά η ενεργή συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στην χάραξη και εφαρμογή του οδικού χάρτη, υπό την αιγίδα της ΔΟΕ (Διεθνής Οργάνωση Εργασίας).

Ο τριετής οδικός χάρτης για την εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής για την αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας στην Ελλάδα, επικυρώθηκε σε τριμερές επίπεδο στις 26-10-2016 ανάμεσα στην ελληνική κυβέρνηση, τη ΔΟΕ και τους κοινωνικούς εταίρους (ΓΣΕΕ, ΕΣΕΕ, ΣΕΒ, ΣΕΤΕ, ΓΣΕΒΕΕ).

Β. α) Στο Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας προβλέπονται σύμφωνα με το Π.Δ. 113/2014, όπως ισχύει, οι αναφερόμενες στον παρακάτω πίνακα οργανικές θέσεις προσωπικού.

ΣΩΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ		ΚΑΛΥΜΜΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ
ΜΟΝΙΜΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	759	662
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΙΔΑΧ	78	75

β) Έχει εκδοθεί η αριθμ.58302/Δ9.15505/15-12-2016 «Ανακοίνωση Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος για την κάλυψη εκτάκτων υπηρεσιακών αναγκών του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας, με απόσπαση υπαλλήλων» για την κάλυψη είκοσι (20) θέσεων ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού και δέκα (10) θέσεων ΠΕ ή ΤΕ Πληροφορικής.

γ) Βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία μετάταξης υπαλλήλων σε υπηρεσίες του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. της παρ. 3 του άρθρου 18 του

ν.4440/2016, όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. 2 του άρθρου 38 του ν.4456/2017 (συνολικά 12 ατόμων).

Επιπλέον, το έργο των κατά τόπους υπηρεσιών ενισχύεται και από την Υπηρεσία Ειδικών Επιθεωρητών Εργασίας, η οποία διενεργεί ελέγχους σε χώρους εργασίας ανά την επικράτεια.

Γ. Σχετικά με την καταπολέμηση της ανασφάλιστης εργασίας για την ενίσχυση των εσόδων του ΕΦΚΑ, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία που αποτελεί από 1-1-2017 νομοθεσία του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (αρ. 2 του α.ν.1846/1951 ιδρυτικού νόμου του πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) και τις διατάξεις του ν.4387/2016, στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α. υπάγονται υποχρεωτικά τα πρόσωπα τα οποία εντός των ορίων της χώρας παρέχουν εξαρτημένη εργασία έναντι αμοιβής.

2. Το αποτελεσματικότερο μέσο που διαθέτει ο Ε.Φ.Κ.Α. για την αντιμετώπιση τουλάχιστον των κυριότερων μορφών εισφοροδιαφυγής (μηδενική ή πλημμελής ασφάλιση των εργαζομένων), αποτελεί η προβλεπόμενη από τη νομοθεσία δυνατότητα διενέργειας ελέγχων στους εργοδότες, από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Μέσω των ελέγχων αυτών εξετάζονται η ορθή και πλήρης εκπλήρωση των υποχρεώσεων των εργοδοτών (εφαρμογή Συλλογικών και Ειδικών Συμβάσεων Εργασίας, μειωμένη απασχόληση, υπερωριακή απασχόληση, αναγγελία πρόσληψης και αποχώρησης στον Ο.Α.Ε.Δ. κ.λπ.) έναντι του Φορέα Ασφάλισης, για το σύνολο του προσωπικού τους, που υπάγεται σε αυτόν.

Επιπροσθέτως, έχουν δοθεί οδηγίες σε όλα τα Υποκαταστήματα (αναφέρονται Εγκ. 34/79, και τα Γενικά Έγγραφα Ε40/449/08, Ε40/238/09, Γ99/1/325/09 του πρώην Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ.) ώστε με ευθύνη των Διευθυντών, να δραστηριοποιούνται όλοι οι υπάλληλοι του ελέγχου και να πραγματοποιούν καθημερινά τόσο επιτόπιους όσο και ουσιαστικούς ελέγχους σε επιχειρήσεις, προκειμένου να εντοπίζονται οι εργοδότες που παραβιάζουν την ασφαλιστική νομοθεσία και να τακτοποιούνται ασφαλιστικά οι εργαζόμενοι.

Δ. Σχετικά με τις ελεγκτικές υπηρεσίες του ΕΦΚΑ, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος της εισφοροδιαφυγής και της μη ορθής απόδοσης των εισφορών ασφάλισης δημιουργήθηκαν στον ΕΦΚΑ, με το ν.4445/2016, έντεκα (11) Περιφερειακά Ελεγκτικά Κέντρα Ασφάλισης (ΠΕΚΑ).

Έργο των ΠΕΚΑ, μεταξύ άλλων, είναι:

α) η διενέργεια τακτικών, εκτάκτων, προληπτικών και ειδικών ελέγχων για την ορθή εφαρμογή της ασφαλιστικής νομοθεσίας,

β) η διενέργεια ουσιαστικών ελέγχων ασφάλισης για την καταβολή εισφορών από τις επιχειρήσεις,

γ) ο καταλογισμός και η βεβαίωση των αναλογουσών ασφαλιστικών εισφορών σε βάρος των υπόχρεων και η επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων σε περιπτώσεις παραβατικότητας.

Η στελέχωση των ΠΕΚΑ συνεχίζεται σταδιακά, στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης των υπηρεσιών του ΕΦΚΑ, ώστε αυτά σε σύντομο χρονικό διάστημα να βρίσκονται σε πλήρη επιχειρησιακή λειτουργία.

Η πλήρης επιχειρησιακή λειτουργία των ΠΕΚΑ θα συμβάλει:

α) στο δραστικό περιορισμό της ανασφάλιστης εργασίας και της εισφοροδιαφυγής,

β) στην ορθή και έγκαιρη απόδοση των εισφορών ασφάλισης και

γ) στη δημιουργία κλίματος οικειοθελούς συμμόρφωσης στους υπόχρεους καταβολής ασφαλιστικών εισφορών.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ
Ο ΠΡΟΤΑΜΒΛΟΣ ΕΚΔΙΔΕΙ

ΕΥΤΥΧΙΑ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ